

Державне агентство лісових ресурсів України
ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
філія «Слобожанський лісовий офіс»
«Гадяцьке надлісництво»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор філії «Слобожанський лісовий офіс»
Іван ГРИШКО

« 29 » 12 2025 року

ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(План лісоуправління)

Гадяцького надлісництва філії «Слобожанський лісовий офіс»
ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» на 2026 рік.

м. Гадяч 2025 р

ЗМІСТ

1.	Загальна інформація про Гадяцьке надлісництво філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України»	4
1.1.	Місцезнаходження і площа	4
1.2.	Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт	6
1.3.	Природно-кліматичні умови	9
1.4.	Основні галузі економіки в районі розташування Гадяцького надлісництва	11
2.	Цілі ведення лісового господарства	12
2.1.	Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні	12
3.	Характеристика лісових ресурсів	14
4.	Екологічні цінності	15
4.1.	Поняття про особливо цінні для збереження (ОЦЗ)	16
4.2.	Характеристика категорій особливо цінних для збереження лісів	17
4.3.	Вимоги щодо особливо цінних для збереження лісів ОЦЗ	23
4.4.	Збереження лісів, що мають високе природоохоронне значення ..	24
4.5.	Заходи із підтримки й збереження ОЦЗ	25
5.	Природоохоронні заходи щодо охорони довкілля	25
5.1.	Комплекс природоохоронних заходів запланованих на 2026 рік ...	26
5.2.	План виявлення і взяття під охорону рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин	28
5.3.	Програма запобігання та пом'якшення істотних негативних соціальних, екологічних та економічних впливів господарської діяльності	30
5.4.	Оцінка впливу на довкілля	32
5.4.1.	Оцінка можливих негативних соціальних наслідків та можливого негативного впливу лісогосподарських заходів на навколишнє середовище	32
5.4.2.	Оцінка соціальних наслідків від лісогосподарських заходів, які плануються провести по «Гадяцькому надлісництву»	38
6.	План господарських заходів	39
6.1.	Заплановані обсяги проведення рубок формування та оздоровлення лісів по «Гадяцькому надлісництву» на 2026р ...	39
6.2.	Заплановані обсяги проведення РГК в 2026р;	42
6.3.	Запроектовані обсяги заходів з охорони та захисту лісу на 2026 рік	42
6.4.	План лісокультурних робіт на 2026 рік	43
7.	Моніторинг лісів	45
7.1.	Перелік видів діяльності, що потребують постійного моніторингу у «Гадяцькому надлісництві» філії	45

	«Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України»	
7.2.	Програма проведення моніторингу особливих цінностей для збереження	47
7.3.	Моніторинг стану ОЦЗ	48
7.4.	Види моніторингу ОЦЗ	49
7.5.	Моніторинг збереження ОЦЗ	50
7.6	Моніторинг загроз	50
8.	Соціальні аспекти	51
8.1.	Права та обов'язки працівників, гендерна рівність	51
8.2.	Охорона праці	52
8.3.	Взаємодія з громадами	56
8.4.	Вирішення конфліктів	56

1. Загальна інформація про Гадяцьке надлісництво філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Начальник надлісництва	Федяй Ігор Андрійович
Адреса підприємства	37300, Полтавська область, м. Гадяч, вул.. Полтавська 84
E-mail:	ghadiachlis@ukr.net
Тел:	05354-2-05-46
Факс:	05354-2-05-46

1.1 Місцезнаходження і площа

Полтавська область, 37300 Гадяцьке надлісництво філії «Слобожанський лісовий офіс» розташоване в північній частині Полтавської області на території Миргородської, Лубенської та частині Полтавського адміністративних районів.

*Поштова адреса: вулиця Полтавська 84,
місто Гадяч,*

телефон 053-54-2-05-46

1.1.1. Адміністративно-організаційна структура і загальна площа

Найменування лісництв	Найменування адміністративних районів	Площа в га за даними		
		теперішнього лісовпорядкування	попереднього лісовпорядкування	земельного балансу станом на 1.01.2025 р.
Безвіднянське	Миргородський	4781,71		4781,71

Найменування лісництв	Найменування адміністративних районів	Площа в га за даними		
		теперішнього лісовпорядкування	попереднього лісовпорядкування	земельного балансу станом на 1.01.2025 р.
	Полтавський	347,0		347,0
	Гадяцький		4487,1	
	Зіньківський		347,0	
Разом по лісництву:		5128,7	4834,1	5128,7112
Бірківське	Полтавський	4599,9		4599,9753
	Зіньківський		4084,0	
Разом по лісництву:		4599,9	4084,0	4599,9753
Вельбівське	Миргородський	6383,6		6383,6851
	Гадяцький		5859,2	
Разом по лісництву:		6383,6	5859,2	6383,6851
Зіньківське	Полтавський	4723,3		4723,31
	Зіньківський		4677,2	
Разом по лісництву:		4723,3	4677,2	4723,3143
Краснолуцьке	Миргородський	5641,9		5641,98
	Гадяцький		5876,1	
Разом по лісництву:		5641,9	5876,1	5641,9855
Лютенське	Миргородський	6894,9		6894,99
	Гадяцький		5867,1	
Разом по лісництву:		6894,9	5867,1	6894,9951
Пирятинське	Лубенський	9075,96		9075,96
	Гребінківський		1177,0	
	Пирятинський		7175,0	
Разом по лісництву:		9075,96	8352,0	9075,9658
Чорнухинське	Лубенський	6121,65		6121,65
	Чорнухинський		3239,0	
	Пирятинський		222,0	
Разом по лісництву:		6121,65	3461,0	6121,6542
Вороньківське	Лубенський	6307,30		6307,30
	Чорнухинський		4109,0	
Разом по лісництву:		6307,30	4109,0	6307,3039
Лохвицьке	Миргородський	12374,09		12374,09
	Лохвицький		4087,0	
Разом по лісництву:		12374,09	4087,0	12374,0946

Найменування лісництв	Найменування адміністративних районів	Площа в га за даними		
		теперішнього лісовпорядкування	попереднього лісовпорядкування	земельного балансу станом на 1.01.2025 р.
Гадяцьке	Миргородський	2972,9	4880,4	2972,9
				2972,9000
Усього по надлісництву:		70224,5	56087,1	70224,585
в тому числі за адміністративними районами				
	Лубенський			21504,91
	Миргородський			39049,3897
	Полтавський			9670,2853
				70224,585

«Гадяцьке надлісництво» є відокремленим підрозділом філії «Слобожанський лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «ЛІСИ УКРАЇНИ» яке і є - центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства.

«Гадяцьке надлісництво» підпорядковане Слобожанському лісовому офісу, яке виконує організаційну та контролюючу функцію. У структуру «Гадяцького надлісництва» входить одинадцять лісництв, нижній склад, гараж.

Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

Лісництво очолює лісничий і помічник лісничого і воно в свою чергу поділяється на майстерські дільниці, загальна кількість яких в лісгоспі 14 та 57 лісових обхід. Середня площа обходу 1232 га і їх очолюють майстри лісу.

Загальна кількість працюючих на підприємстві станом на 25.11.2025 року 172 чоловіки. Підприємство володіє необхідною матеріально-технічною та технологічною базою і достатнім кадровим потенціалом, має сучасне комп'ютерне забезпечення, тобто все необхідне для ведення лісового господарства.

Бюджетного фінансування надлісництво не отримує. Витрати лісгосподарської діяльності фінансуються за рахунок власних коштів, а саме за кошти отримані від реалізації лісової продукції.

1.2 Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт

Гадяцький лісгосп був організований в 1940 році згідно рішення колишнього Раднаркому СРСР за рахунок лісів державного значення (урочищ «Гадяцький бір» і «Терновий кущ») та лісів місцевого значення Гадяцького, Зіньківського, Лохвицького, Петрово-Роменського і Сенчанського районів у складі п'яти лісництв.

В подальшому структура, склад, назва лісового підприємства змінювалась таким чином:

- 1) розпорядженням Ради міністрів СРСР від 20.05.1954 р. №5483-р до складу лісгоспу прийнято Безвіднянське лісництво;
- 2) наказом Головного управління лісового господарства і лісозаготівель при Раді Міністрів УРСР від 04.12.1959 р. №3 лісгосп реорганізовано у Гадяцький лісгоспзаг в складі шести лісництв;
- 3) наказом Мінлісгоспу УРСР від 22.07.1969 р. №190 із складу Зіньківського лісництва виділене сьоме – Бірківське лісництво;
- 4) наказом Полтавського обласного управління лісового господарства і лісозаготівель від 31.07.1969 р. №77 Петріво-Ціпківське (колишнє Петріво-Роменське) лісництво реорганізоване у Краснолуцьке;
- 5) наказом Полтавського облуправління від 04.01.1979 р. №4 передано Миргородському держлісгоспу Лохвицьке лісництво площею 3841 га;
- 6) рішенням 19 сесії ХХІІІ скликання Полтавської обласної ради від 31.10.2001 р. до складу держлісгоспу прийнято 3075 га земель від сільгосппідприємств районів;
- 7) відповідно до наказу Міністерства лісового господарства України від 31.11.1991 р. №133 «Про організаційну структуру управління лісовим господарством України» створене Державне підприємство «Гадяцьке лісове господарство», засноване на державній власності, яке належить до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України Державного агентства лісових ресурсів України і входить до сфери управління Полтавського обласного управління лісового та мисливського господарства.
- 8) 28 жовтня 2023р наказом Державного агентства лісових ресурсів України № 915 в зв'язку з реформуванням управління лісової галузі було припинено роботу Державного підприємства «Гадяцьке лісове господарство» на базі його створили філію «Гадяцьке лісове господарство» Слобожанського лісового офісу ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
- 9) Відповідно до наказу ДП «Ліси України» №1856 від 18.10.2024р 31.12.2024р діяльність філії «Гадяцьке лісове господарство» було припинено, а саме підприємство було приєднано в структуру новоствореної

філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП Ліси України» як «Гадяцьке надлісництво».

Перше лісовпорядкування лісів, які входять до складу лісгоспу проведене в 1945 році по п'яти лісництвах, Безвіднянське лісництво лісовпорядковане в 1949 р.

Наступні лісовпорядні роботи проводились в 1955, в 1963, в 1969, в 1979, в 1989 роках. В архівах збереглися такі матеріали цих робіт: таксаційні описи, планшети, плани лісонасаджень, проектувальні відомості, пояснювальні записки до проектів організації і розвитку лісового господарства у задовільному стані.

Попереднє лісовпорядкування було проведено в 2023 р. Харківською експедицією. Починаючи з 1991 року на всій території лісгоспу проводилося безперервне лісовпорядкування. Воно заключалося в щорічному проведенні натурних таксаційних робіт на площах охоплених господарською діяльністю, на прийнятих землях, на лісових ділянках, що зазнали впливу стихійного лиха. Всі поточні зміни вносилися в повидільну таксаційну і картографічну бази даних, які підтримувались в актуальному стані. Під час безперервного лісовпорядкування здійснювався контроль за якістю виконання лісгосподарських заходів і лісокористування, визначались місця їх проведення. За результатами безперервного лісовпорядкування надавалися комплекти обліково-звітної документації. Проводився аналіз виконання проекту організації та розвитку лісового господарства, а його результати доводилися на всі рівні господарського управління.

З 2009 року безперервне лісовпорядкування перейшло на нову організацію робіт – передавання функцій польового збору інформації лісгосподарському підприємству.

Нинішнє лісовпорядкування проведено за I розрядом у відповідності з вимогами чинної лісовпорядної інструкції, рішеннями першої лісовпорядної наради і технічної наради за підсумками польових робіт (додатки 1; 2).

Лісовпорядкування проведено за методом класів віку, який полягає в утворенні госпчастин, господарств, господарських секцій, які складаються з сукупності однорідних за складом і продуктивністю деревостанів, об'єднаних одним віком і способом рубки лісу. Первинною обліковою одиницею є таксаційний виділ, а первинною розрахунковою одиницею – господарська секція. Усі розрахунки здійснені на основі підсумків розподілу площ і запасів насаджень господарських секцій за класами віку.

1.3. Природно-кліматичні умови

Згідно лісорослинного районування («Комплексне лісогосподарське районування України і Молдавії», під редакцією С.А.Генсірука, Київ, «Наукова думка», 1981) територія лісового господарства відноситься до Лівобережно-Дніпровського лісогосподарського округу лісостепової лісорослинної зони, лісогосподарський район – Північний Полтавської рівнини з дубовими, липово-кленово-дубовими лісами і луговими степами.

Клімат помірно-континентальний з не дуже холодною зимою і теплим літом.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 1.3.1

До кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень належать: посушливі південно-східні вітри навесні та влітку, незначний сніговий покрив, часті зимові відлиги, ранні осінні та пізні весняні заморозки.

Територія лісового господарства за характером рельєфу є рівниною, розсіченою долинами лівих притоків Дніпра - Сули та Псла. Спостерігається чередування пласких водорозділів з широкими і глибокими долинами рік. Вододільні плато посічені балками та ярами древньої та сучасної ерозії.

Всі ліси лісового господарства віднесені до рівнинних.

Основні кліматичні показники району розташування лісового господарства взяті за даними метеостанцій і наведені в таблиці 1.3.1.

1.3.1. Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+6,8	
–абсолютна максимальна	градус	+38	
–абсолютна мінімальна	градус	-38	
2. Кількість опадів на рік	мм	560	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	200	
4. Пізні весняні заморозки			09.05
5. Перші осінні заморозки			17.09
6. Середня дата замерзання рік			20.12
7. Середня дата початку паводку			17.03
8. Сніговий покрив:			

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
– товщина	см	20	
– час появи			20.12
– час сходження у лісі			27.03
9. Глибина промерзання ґрунту	см	47	
10. Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
– зима	румб	С, ПнС	
– весна	румб	З, ПдЗ	
– літо	румб	З, ПдЗ	
– осінь	румб	С, ПнС	
11. Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
– зима	м/сек	4,9	
– весна	м/сек	4,3	
– літо	м/сек	3,7	
– осінь	м/сек	4,6	
12. Відносна вологість повітря за сезонами:			
– зима	%	79	
– весна	%	82	
– літо	%	79	
– осінь	%	76	
– осінь	%	79	

Основні типи і види ґрунтів в зоні діяльності підприємства: дерново-підзолисті розвинуті супіщані, сірі і темно-сірі лісові суглинисті, дернові, заплавно-лучні суглинисті, чорноземи суглинисті різних ступенів змитості, лучно-болотні глинисті.

Ерозійні процеси різної інтенсивності відмічаються по всій території лісового господарства. Найбільше поширення вони мають на землях, прийнятих для заліснення.

Характеристика рік та водоймищ, розташованих на території лісового господарства, наводиться в таблиці 1.3.2. Територія лісового господарства розташована в басейнах рік Псла, Сули та Удаю, які в свою чергу є частиною басейну р. Дніпро.

1.3.2. Характеристика рік та водоймищ

Найменування рік та водоймищ	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км; площа водоймищ, га	Ширина лісових смуг вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, м	
			згідно нормативів	фактична
Псел	Дніпро	717	4000	4000
Сула	Дніпро	363	500	
Удай	Сула	327	500	
Хорол	Псел	308	500	
Грунь-Тамань	Псел	91	300	
Грунь	Псел	85	300	
Сліпорід	Сула	83	300	
Лохвиця	Сула	63	300	
Перевід	Удай	65	300	
Многа	Удай	59	300	
Грунь-Черкес	Грунь-Тамань	59	300	
Сулиця	Сула	49	150	
Артополот	Сула	38	150	
Рашівка	Псел	32	150	
Лютенька	Псел	32	150	
Руда	Перевід	35	150	
Мужева Долина	Грунь	27	150	
Суха Грунь	Грунь	27	150	

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих (80%) . На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 11% площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 3373,8 га.

1.4 Основні галузі економіки в районі розташування Гадяцяцького надлісництва

Район розташування лісового господарства відноситься до аграрних районів області з розвинутою харчовою та нафто-газовидобувною промисловістю. Провідною галуззю є сільське господарство – вирощування зернових та технічних культур, тваринництво молочно-м'ясного напрямку.

Переробкою деревини займаються приватні підприємства.

В районі розташування лісового господарства агролісгоспів, військових лісгоспів та інших лісгосподарських підприємств немає.

Ліси на території району розташовані нерівномірно. Лісові масиви зосереджені здебільшого в річкових долинах, на балках та ярах.

2. Цілі ведення лісового господарства

2.1 Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- прозоре використання лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах не виснажливості раціональності та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективного використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану підприємства;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності надлісництва;
- оптимізація структури підприємства, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності підприємства;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників надлісництва;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;

- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Відповідно до «Декларації про дотримання Принципів та критеріїв за системою FSC Гадяцького надлісництва», надлісництво бере на себе зобов'язання дотримуватись Принципів і критеріїв добровільної екологічної сертифікації лісів за системою (FSC).

При цьому підприємство зобов'язується:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультиватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісогосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісогосподарського виробництва на навколишнє середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

В 2025 році в лісах лісового господарства в цілому було заготовлено 82,181 тис. м³ ліквідної деревини, в т.ч. ділової – 39,493 тис. м³. Із загального обсягу заготовленої ліквідної і ділової деревини хвойні породи складають відповідно 41,762 тис. м³, твердолистяні породи – 36,374 тис. м³, м'яколистяні породи – 4,045 тис. м³.

Основні сортименти, які заготовлюються в лісовому господарстві це лісоматеріали круглі – 49,0%, дров'яна деревина ПВ – 21%, дров'яна деревина НП – 30%.

Деревина реалізується на внутрішньому ринку, на власні потреби використовується переважно для опалення адміністративних приміщень. Найбільшим попитом в споживачів користується лісоматеріали круглі та дрова паливні.

Рубки догляду освітлення проведено на площі 106,3 га, прочищення 113,3 га, проріджування 92,3 га, прохідні рубки – 19,9 га.

3. Характеристика лісових ресурсів

Для економічного потенціалу Полтавської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини. Лісові ресурси — це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт праці.

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції і підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

Загальна площа лісового фонду «Гадяцького надлісництва» - 70224,56 гектара, в тому числі вкриті лісовою рослинністю землі 48950,6 гектарів (70%), із яких 28645,3 га (58,5%) штучно створені ліси.

В основу організації процесу лісокористування закладений поділ лісів на категорії, в залежності від їх екологічного та народногосподарського значення, розташування та виконання ними функцій. Лісовим кодексом України визначено поділ лісів на категорії лісів.

Існуючий поділ лісів на категорії земель та лісів, в основному відповідає господарському значенню, природним та економічним умовам району розташування надлісництва.

Поділ лісів на категорії земель представлений в таблиці 3.1

Категорії лісів та виконувани ними функції	Площа за даними базового лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення - разом	15952,6	22,7
в тому числі:		
Заповідні лісові урочища	3841,7	5,5

Пам'ятки природи	262,1	0,4
Заказники	4855,7	
Регіональні ландшафтні парки (заповідна зона)	48	0,1
Регіональні ландшафтні парки (зона регульованої рекреації)	115	0,2
Регіональні ландшафтні парки (зона стаціонарної рекреації)		
Регіональні ландшафтні парки (господарська зона)	5205,1	7,4
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	8486,3	15,1
в тому числі:		
ЛІСОПАРКОВА ЧАСТИНА ЛІСІВ ЗЕЛЕНИХ ЗОН	264,4	0,4
ЛІСОГОСПОДАРСЬКА ЧАСТИНА ЛІСІВ ЗЕЛЕНИХ ЗОН	7979,2	11,4
РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧІ ЛІСИ, ПОЗА МЕЖАМИ ЗЕЛЕНИХ ЗОН		
Ліси у межах населених пунктів	242,7	0,3
Захисні ліси - разом	45785,66	65,2
в тому числі:		
Ліси протиерозійні	8365,2	11,9
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	38,1	0,1
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	76,3	0,1
Байрачні ліси		
Ліси уздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	7539,1	10,7
Інші захисні ліси	22525,8	32,1
Байрачні та інші захисні ліси	13938,96	19,8
Всього:	70224,56	100

4. Екологічні цінності

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями. Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом

України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Збереження особливо цінних лісів (ОЦЗ) - дев'ятий принцип розроблений для ведення лісового господарства в Україні.

Ведення лісового господарства в особливо цінних для збереження лісах має сприяти підтримці або поліпшенню відповідних характеристик цих лісів.

Прийняття рішення стосовно особливо цінних для збереження лісів планується з особливою обережністю, прискіпливо, враховуючи всі можливі наслідки.

Базовою ідеєю концепції є виявлення особливої цінності для збереження (ОЦЗ): це така цінність, що є особливо важливою і потребує охорони та сталого використання. Особливо цінними для збереження є ліси, де виявлено такі цінності, або, більш точно, лісова територія, що потребує відповідного господарювання з метою підтримання або посилення виявлених особливих цінностей. Тому виявлення таких територій є найважливішим першим кроком у розробці для них відповідного режиму господарювання.

4.1. Поняття про особливо цінні для збереження (ОЦЗ)

Будь-який ліс має певну екологічну та соціальну цінність. Така цінність може полягати в наявності рідкісних видів, угруповань та біотопів, місць рекреації, або природних ресурсів, які використовуються місцевим населенням тощо. Там, де визнано, що така цінність має особливе значення або є критично важливою, ліс можна визнати особливо цінним для збереження (ОЦЗ).

Особливо цінні для збереження ліси — ліси, що мають одну чи більше таких ознак:

- лісові території, які містять важливі на глобальному, національному або регіональному рівнях: осередки біорізноманіття та/або великі лісові ландшафти, розташовані в межах одиниці господарювання або містять кілька таких одиниць, де життєздатним популяціям більшості, якщо не всіх аборигенних видів, властиві природні характеристики структури, поширення та чисельності;

- лісові території, що містять рідкісні екосистеми та екосистеми під загрозою зникнення, або входять до складу таких екосистем;

- лісові території, які забезпечують основні природно-захисні функції;

- лісові території, що є визначальними для задоволення основних потреб та/або для традиційної культурної ідентичності місцевих громад.

Прикладами особливо цінних для збереження лісів є:

- ліс, що захищає водне джерело, що є єдиним у постачанні питної води для певної громади;
- невелика лісова територія, у межах якої наявна певна рідкісна екосистема або (та) група рідкісних видів;
- ліс, в якому розташована важлива археологічна пам'ятка;
- ділянка лісу (виділ, квартал, урочище), якщо вона є природним осередком видів, існування яких під загрозою;
- праліс, або ліс, якому властиві ознаки пралісу.

Не обов'язково, щоб ОЦЗ відповідав адміністративним чи лісогосподарським межам, він може складатися із одиниць ландшафту (урочище, лісова дача, водозбір тощо), частин його, або одного чи декількох виділів або кварталів.

Особлива цінність лісів може зростати або ж зменшуватися з часом відповідно до змін землекористування, господарчої діяльності тощо. Для того, щоб визначити, чи становлять ліси особливу цінність, яка має зберігатися (ОЦЗ), необхідно провадити відповідний моніторинг. Перевірка відповідності лісової ділянки критеріям ОЦЗ здійснюється раз на 5 років та після проведення будь-яких лісогосподарських заходів на цих ділянках.

4.2. Характеристика категорій особливо цінних для збереження лісів

Відповідно до базового принципу 9 Національного стандарту, працівники лісового господарства повинні зберігати або посилювати відповідні ознаки чи властивості таких лісів, а також регулярно провадити моніторинг їхнього стану.

Виділено 6 категорій ОЦЗ, деякі з них складаються з кількох елементів.

Категорія 1: Лісові території, що є важливими осередками біорізноманіття на глобальному, національному або регіональному рівнях

Ця категорія включає території, на яких концентрація, у т.ч сезонна, видів, указаних у Додатках 3-7 посібника «Особливо цінні для збереження ліси: визначення та господарювання» сягає або перевищує відповідні порогові значення, а також території “Державного кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду”.

Будь-який ліс, у якому є види, ідентифіковані як ОЦЗ, або місця, що є ключовими для тривалого виживання таких видів, буде мати статус ОЦЗ. Сюди зараховують також ліси із багатьма видами, що перебувають під загрозою знищення або такими, що вимирають, або з рідкісними ендемічними видами або належать до «гарячих» точок біорізноманіття. В окремих випадках,

це можуть бути навіть поодинокі види, що вважаються достатньо важливими для того, щоб лісова територія мала статус ОЦЗ.

Однак, є багато лісів, які, незважаючи на наявність рідкісних видів, не матимуть статусу ОЦЗ, тому що концентрації цих видів не перевищують відповідних порогових значень. У таких лісах слід вести господарство згідно з чинною нормативною базою, оскільки вони не є ОЦЗЛ.

Оскільки є кілька шляхів ідентифікації цінностей, пов'язаних із біорізноманіттям, ця категорія складається із трьох під-категорій:

- ОЦЗ 1.1. Природо-заповідні території;
- ОЦЗ 1.2. Види, що перебувають під загрозою знищення, вимирають та ендемічні види;
- ОЦЗ 1.3. Ключові місця тимчасової концентрації тварин.

Категорія 2: Великі лісові ландшафти, що є значущими на світовому, національному або регіональному рівнях

До лісів категорії ОЦЗ 2 належатимуть великі лісові масиви з особливим наявним рівнем видового, популяційного, та екосистемного (ландшафтного, біотопного) різноманіття, що мають ландшафтне значення для його збереження на глобальному, національному або регіональному рівнях та розташовані на землях лісового фонду. Вони можуть бути розташовані в межах одиниць господарювання або містять кілька таких одиниць, де життєздатні популяції більшості, якщо не всіх аборигенних видів, мають природну (або наближену до неї) структуру розповсюдження та чисельності. До цієї категорії ОЦЗ також доцільно включати ліси, що є середовищем існування субпопуляцій видів з дуже широким ареалом (наприклад, вовк, олень) навіть незважаючи на те, що субпопуляції не можуть самі по собі бути життєздатними протягом тривалого часу.

Також сюди включають ліси, в яких на екологічні процеси й функціонування екосистем (наприклад, природні режими збурень, хід лісових сукцесій, розподіл, чисельність і співвідношення видів цілком або відносно не порушені антропогенним впливом і практично не зазнають його в сучасний період). Ліси цієї категорії можуть займати великі площі й бути менш зміненими діяльністю людини, ніж інші ліси регіону загалом.

Місця, де лісові екосистеми утворюють природним шляхом мозаїку ландшафтного рівня з іншими типами рослинності і де багато видів використовують для свого існування як лісові, так і нелісові екотопи, тобто там, де цінність стосується всієї мозаїки природної рослинності, а не лише лісової, теж відносять до категорії ОЦЗ 2.

Ліс, який розглядається на відповідність до ОЦЗ 2, не обов'язково має обмежуватися конкретною адміністративною чи виробничою одиницею (наприклад, адміністративним районом, лісогосподарським підприємством чи його підрозділом) через те, що у кількох суміжних адміністративних чи виробничих одиницях разом може перебувати значний великий ліс ландшафтного рівня.

Категорія 3: Лісові території, що містять зникаючі, рідкісні та вразливі біотопи.

Ця категорія лісів призначена для збереження рідкісних, вразливих і зникаючих лісових біотопів (оселищ). В Україні інвентаризація біотопів тільки нещодавно розпочалася, проте активно розвивається. Це пов'язано із необхідністю охорони біорізноманіття на ценотичному (екосистемному) рівні, для чого потрібно проведення класифікації екосистем та виділення рідкісних біотопів. Необхідні базові дані для цього є: велика кількість польових геоботанічних матеріалів, а також близькість трактування біотопів до типів фітоценозів, а також типів рослинності та типів лісу.

Деякі біотопи (оселища) є рідкісними внаслідок дії комплексу природних факторів, коли кліматичні або геологічні чи едафічні умови, необхідні для їх існування, мають обмежене поширення. Інші біотопи стали рідкісними внаслідок діяльності людини, зокрема, таку, як переведення окремих лісових екосистем у сільськогосподарський або інші види землекористування. Частіше за всіх саме ці біотопи опиняються під загрозою знищення.

До цього типу ОЦЗ включаються:

- зникаючі, рідкісні, вразливі біотопи, навіть якщо вони частково порушені;
- комплекси вище наведених лісових біотопів із іншими типами біотопів;
- природні лісові біотопи із старовіковими деревостанами;

Природні лісові біотопи, що є характерними для регіону, але не є рідкісними, вразливими або такими, що перебувають під загрозою зникнення, не мають старовікових деревостанів, не можуть належати до ОЦЗ цього типу.

Категорія 4: Лісові території, що виконують основні природні функції в критичних ситуаціях.

Ліси можуть бути визнаними як такі, що виконують основні природні функції в критичних ситуаціях, коли захисні функції визнано основними для них. Водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції тоді стають особливою цінністю. Господарювання в ОЦЗЛ 4 повинно найкращим чином

сприяти виконанню ними цих цільових функцій і не повинно спричинити деградацію інших цінностей лісу та лісових екосистем в цілому.

До категорії особливо цінних для збереження лісів, що виконують основні природні функції в критичних ситуаціях (ОЦЗЛ 4), належать: захисні ліси, ліси у межах поясів зон санітарної охорони водних об'єктів та особливо захисні лісові ділянки згідно з Лісовим кодексом (2006) та „Порядком поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок”(2007). Метою ведення лісового господарства в захисних лісах є забезпечення ефективного виконання ними середовищезахисних функцій.

Ліси, в яких потенційно наявні ОЦЗ 4:

- ліси, які є ключовими для захисту водозборів і водних об'єктів;
- ліси, які є ключовими для захисту джерел питної води;
- ліси, ключові для захисту від ерозії (протиерозійні ліси);
- ліси, ключові для захисту сільськогосподарських угідь;
- ліси, ключові для захисту інженерних комунікацій;
- ліси, що є перешкодами для поширення пожеж;
- ліси навколо карстових утворень та інших типів природних

підземних порожнин.

Категорія 5: Лісові території, необхідні для забезпечення основних потреб місцевих громад

Ліси, деревні та недеревні продукти котрих місцеві жителі використовують, задовольняючи свої основні потреби, можуть бути визнаними як такі, що мають особливу цінність соціального типу. Такою цінністю можуть бути їжа, питна вода, будівельні матеріали чи сировина для ремесел, паливо тощо, а також суттєвий та незамінний дохід, який місцеві громади отримують, використовуючи лісові ресурси. Втім, у ОЦЗЛ 5 забороняється надмірне та виснажливе використання лісових ресурсів, навіть якщо громади в даний час економічно залежать від лісу. Забороняється також інтенсивне ведення традиційних лісових промислів (мисливство, рибальство, бортництво тощо), якщо це може спричинити виснаження інших лісових ресурсів та деградацію лісових екосистем в цілому.

Статус ОЦЗЛ 5 не можуть отримати:

- ліси, ресурси котрих є корисними для місцевого населення, але не є основними (наприклад, вони займають невелику частку (до 20%) в задоволенні основних потреб місцевих громад);
- ліси, ресурсам котрих у громаді є повноцінний заміник чи альтернативне джерело (наприклад, альтернативою дровам є природний газ, а гірській річці – артезіанська свердловина);

- ліси, інтенсивне використання ресурсів яких загрожує збереженню інших цінностей лісу (наприклад, заготівля лікарських рослин, котрі є рідкісними видами для даної території, може стати загрозою для цих видів і причиною їх зникнення. Це ж стосується полювання на рідкісних та мисливських тварин та браконьєрства).

- ліси, ресурси яких використовуються місцевим населенням з метою рекреації, мисливства, любительського збирання грибів, використання мінеральних джерел, спортивного рибальства тощо.

Ліси, в котрих потенційно є ОЦЗ 5 :

- ліси, в яких є основне або єдине джерело, звідки місцева громада отримує питну воду;

- ліси, в яких є основне або єдине джерело, звідки місцева громада отримує воду для побутових потреб (прання, поїння худоби тощо);

- ліси, які є основним або єдиним місцем зростання грибів, ягід тощо, які місцеве населення збирає для власних потреб або продажу з метою отримання доходу, котрий є основним джерелом задоволення потреб членів громади;

- ліси, які є основним або єдиним доступним для громади джерелом палива.

Соціальна цінність лісів може зростати або ж зменшуватися з плином часу відповідно до змін у потребах місцевих громад: наприклад, розвиток місцевої інфраструктури та зростання добробуту громадян може послабити їхню залежність від лісових ресурсів. У цьому випадку лісові ресурси, які раніше були єдиним джерелом для задоволення їхніх основних потреб, стануть незначущими у веденні їхнього господарства. І навпаки. Для того, щоби визначити, чи становлять ліси соціальну цінність, варту збереження (ОЦЗ 5), необхідно з'ясувати, чи є потреба, яку місцеве населення задовольняє продуктами з лісу, для нього основною.

Категорія 6: Лісові території, необхідні для збереження традиційної культурної автентичності місцевих громад.

Ліси не лише забезпечують існування та виживання місцевого населення. Вони також відіграють ключову роль у збереженні культурної та релігійної самобутності місцевих громад та соціальних груп, становлять історичну, культурну, релігійну та традиційну цінність.

Згідно з вимогами лісової сертифікації за схемою FSC®, до лісів або окремих лісових ділянок, у котрих потенційно наявні ОЦЗ, належать:

- ліси, в яких є місця (зони, осередки), пов'язані з релігійними цінностями та традиціями (наприклад, місця поклоніння та справляння культу,

зокрема, місця Богоявлення у християн, святі джерела, іудейські, мусульманські та караїмські святині, язичницькі капища та інше), монастирські землі та штучні культові підземелля, зокрема печери святих, катакомби, каплиці, цвинтарі, захоронення, місцевості, де тривалий час проживають у добровільній ізоляції культурно-релігійні групи (наприклад, монахи, старообрядці, тощо);

- ліси, на території котрих розташовані об'єкти історичного минулого, об'єкти котрі викликають відповідні історичні асоціації та об'єкти, з котрими пов'язані давні історії чи пов'язані з певною етнічною групою (археологічні пам'ятки, статуї, мегаліти, городища, місця боїв, місця масових розстрілів, місця концтаборів, партизанських таборів, замки, палаци, фортифікаційні споруди чи їх руїни, фольклорна специфіка – перекази, легенди – те, що сприяє масовому туризму та, відповідно, виходу регіону з депресивного стану, місцевості описані класиками мистецтва та літератури – ліси, описані у творах відомих літераторів, партизанські ліси, місця з криївками УПА, лінія Арпада);

- ліси, чиї ресурси використовуються громадою традиційно завдяки естетичній або дозвільно-рекреаційній цінності цих лісів (місця проведення фестивалів, ярмарків, св'ят, лісових шкіл тощо);

- ліси, в котрих побутують етнографічні назви об'єктів та місцевостей, що пов'язані з культурними та культурно-побутовими особливостями життєдіяльності конкретної громади (Святий ліс, Чорний ліс, Боже дерево), а також ліси, пов'язані з фольклорною спадщиною (перекази, легенди, місцевості, описані класиками мистецтва та літератури).

Для того щоб з'ясувати, чи має ліс особливу або ключову цінність для традиційної, релігійної та культурної ідентичності місцевих громад, потрібно чітко визначитися, що означатиме «ключовий» у різних соціальних контекстах України.

Ключову цінність для традиційно-історичної, релігійної або культурної ідентичності (самобутності) певних груп населення, представляють ліси, існування яких істотно впливає на традиційний спосіб життя та поведінку членів конкретної громади, мають особливе релігійне, культурне, естетичне та історичне значення. Існування цих ділянок є невід'ємною частиною місцевої культури та історії.

Такими цінностями можуть бути:

- унікальність та незамінна культурна цінність лісової території для місцевого населення (наприклад, місця, де здійснюється естетична та дозвільно естетична діяльність – лісові школи, туризм, мистецькі заходи та традиційні фестивалі, ярмарки, зустрічі, свята);

- релігійна цінність лісової території для місцевого населення (наприклад, місця релігійного паломництва, а також місцевості добровільної ізоляції – напр., монахів, старообрядців – якщо це не суперечить Критерію 1.5);

- традиційно-історична цінність для мешканців громади (наприклад, хрести, статуї, мегаліти, городища, замки).

Індикатором, який свідчить про ключове культурно-релігійне значення лісу для громади є: зміна у традиційній місцевій культурі та поведінці представників місцевих громад у випадку змін на лісовій території (наприклад: ослаблення, згасання та втрата традицій, пов'язаних з місцями поклоніння та справляння релігійного культу).

Індикатором, який свідчить про ключове культурне значення лісу для громади є: зменшення кількості та відвідувачів культурних заходів та заходів дозвільно-рекреаційної діяльності (наприклад, фестивалів, ярмарків, зустрічей, свят, шкільних, туристичних, митецьких заходів).

Індикатором, який свідчить про ключове традиційно-історичне значення лісу для громади є: погіршення стану історичних об'єктів (об'єкти, що є свідченням військово-визвольної боротьби – криївки УПА, військовими діями – лінія Арпада, історичні пам'ятки, замки, городища тощо).

4.3 Вимоги щодо особливо цінних для збереження лісів ОЦЗ

Відповідно до 9 принципу лісогосподарські підприємства при тісному співробітництві із зацікавленими сторонами (лісовпорядними організаціями, науковими і освітніми установами, місцевим населенням, неурядовими організаціями, що займаються охороною навколишнього природного середовища) в рамках консультативного процесу мають:

- визначати ознаки особливо цінних для збереження лісів;
- ідентифікувати на території підприємства ділянки або масиви лісів, що відповідають визначеним ознакам, і нанести їх на картографічні матеріали;

- визначити рівень охорони таких лісів, необхідний для збереження відповідних цінностей, та лісогосподарські та природоохоронні заходи, які цьому сприяють;

- включити заходи з підтримки та збереження таких лісів до основних положень проекту організації і ведення лісового господарства та до інших доступних до громадськості документів;

- проводити регулярний моніторинг та сприяти проведенню незалежного моніторингу стану таких лісів іншими зацікавленими сторонами, щоб уникнути загрози втрат особливих цінностей.

Встановлено чотири вимоги (критерії) до Принципу 9 «Збереження особливо цінних лісів», які охоплюють ідентифікацію, консультації, планування ведення господарства та моніторинг ОЦЗ.

4.4 Принцип 9 «Збереження лісів, що мають високе природоохоронне значення»

Система лісоуправління в лісах високої природоохоронної цінності повинно сприяти підтримці або покращенню відповідних характеристик цих лісів. Прийняття рішення стосовно лісів, які мають високу природоохоронну цінність, повинно плануватися з особливою обережністю, прискіпливо враховуючи усі можливі наслідки.

Критерій 9.1 Дослідження на предмет наявності ознак особливо цінних для збереження лісів повинні проводитися відповідно до масштабу й інтенсивності ведення лісового господарства.

Метою цього критерію є забезпечення виявлення будь яких особливих або ключових цінностей (тобто ОЦЗ), наявних в межах лісогосподарської одиниці. Виявлені ліси, цінність (тобто ОЦЗ) яких слід зберігати та підвищувати, слід нанести на окрему карту.

Критерій 9.2 У рамках консультативної частини сертифікаційного процесу, особлива увага повинна приділятися відповідним ознакам цих лісів і можливості їхньої підтримки надалі.

Цей критерій вимагає від спеціалістів лісового господарства консультацій із зацікавленими сторонами (науковцями, НУО, місцевими та релігійними громадами, представниками влади, бізнесу, тощо) щодо виявлення ознак і виділення особливо цінних для збереження лісів та щодо визначення заходів з їх збереження.

Критерій 9.3 План лісогосподарських заходів повинен включати заходи щодо підтримки або поліпшення відповідних цінних ознак таких лісів. Такі заходи варто планувати з особливою обережністю, ретельно, з огляду на можливі наслідки. Ці заходи повинні бути перераховані в короткому плані лісогосподарських заходів, доступному для громадськості.

Цей критерій уточнює загальну мету ведення господарства в ОЦЗЛ – збереження або збільшення ОЦЗ, а також забезпечує зацікавлені сторони інформацією щодо запропонованого режиму господарювання в ОЦЗЛ.

Критерій 9.4 Для оцінки ефективності заходів, спрямованих на підтримку чи поліпшення ознак особливо цінних для збереження лісів повинен проводитися щорічний моніторинг.

Моніторинг складається з двох частин:

- щорічне визначення стану особливо цінних для збереження лісів;
- оцінка ефективності проведених в цих лісах лісогосподарських заходів.

Необхідно особливо наголосити, що визнання лісу (або його частини) ОЦЗ зовсім не означає автоматичного припинення господарських заходів, навіть таких, як рубки головного користування. Проте, це означає, що господарська діяльність має плануватися і виконуватися таким чином, щоб гарантувати збереження або примноження цих цінностей.

4.5 Заходи із підтримки й збереження ОЦЗ.

Основними заходами з підтримки та збереження ОЦЗ по надлісництву є:

- охорона від незаконних рубок та браконьєрства;
- заборона або обмежена господарська діяльність;
- підтримання належного санітарного стану;
- захист від викиду побутового сміття;
- забезпечення протипожежних заходів в пожежонебезпечний період;
- дотримання сезону тиші;
- забезпечення контролю за дотриманням норм заготівлі лісових ресурсів побічного користування лісу.

5. Природоохоронні заходи щодо охорони довкілля

План природоохоронних заходів на підприємстві складено у відповідності з Основними напрямками державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.1998 року №188/98-ВР та іншими діючими нормативно-правовими актами України щодо природоохоронної діяльності.

Таблиця 5.1 Комплекс природоохоронних заходів запланованих на 2026

рік.

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Місце розташування обсяги тощо.
<i>1. У сфері поводження з відходами</i>		
1.1	Укласти договори із спеціалізованими організаціями на вивезення і передачу відходів для подальшої утилізації	<i>Філія «Слобожанський лісовий офіс» «Гадяцьке надлісництво»</i>
1.2	Отримати дозвіл на відходи (комунальні, змішані, у тому числі сміття, відпрацьовані шини, брухт чорних металів, зіпсовані і відпрацьовані акумулятори, лампи)	
1.3	Адміністративні перевірки підрозділів підприємства та підрядників щодо дотримання ними санітарних умов в лісах та на виробничих територіях	<i>Всі підрозділи, при проведенні комплексних ревізій і цільових перевірок</i>
<i>2. Охорона водних ресурсів</i>		
2.1	Утримувати площадку для миття техніки в належному стані.	<i>Виробничий комплекс. Постійно.</i>
2.2	Забезпечити наявність достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.	<i>Лісництво.</i>
<i>3. Охорона атмосферного повітря.</i>		
3.1.	Отримання дозволу на викиди стаціонарними джерелами забруднюючих речовин в атмосферне повітря (котельня, зварювальна дільниця).	<i>Філія «Слобожанський лісовий офіс» всі підрозділи «Гадяцького надлісництва»</i>
3.2.	Провести контроль джерел викидів забруднюючих речовин (ЗР) на відповідність встановлених гранично допустимих викидів (ГДВ).	<i>Філія «Слобожанський лісовий офіс» всі підрозділи «Гадяцького надлісництва»(1раз на рік)</i>
3.3.	Провести моніторинг стану атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони.	
3.4.	Здійснювати контроль токсичності відпрацьованих газів всього наявного транспорту.	<i>РММ. 1 раз в півріччя.</i>
<i>4. У сфері ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів</i>		
4.1.	Дотримання Проекту організації і розвитку	

	лісового господарства, як системи заходів, спрямованих на забезпечення ефективної охорони і захисту, раціональне використання, підвищення продуктивності лісів і їх відтворення, оцінку лісових ресурсів та моніторингу.	
4.2.	Проведення аудиту лісової сертифікації, як добровільної ініціативи, спрямованої на забезпечення підтвердження відповідності ведення лісового господарства на підприємстві, вимогам відповідних міжнародних стандартів (Принципам і Критеріям FSC)	<i>Лісовий фонд «Гадяцького надлісництва» площею 70224,56 га.</i>
4.3.	Раціональне використання лісових ресурсів за рахунок їх комплексного використання (створення та формування змішаних за складом високопродуктивних, корінних деревостанів тощо)	
4.4.	Проведення рубок формування та оздоровлення лісів, направлених на поліпшення породного складу і якості лісів та підвищення їх продуктивності.	<i>1954,0 га.</i>
4.5.	Відновлення лісів.	<i>150,0 га.</i>
4.6.	Охорона лісів від пожеж, шкідників та хвороб	<i>на всій площі лісів</i>
4.7.	Перед проведенням лісогосподарських і лісозаготівельних робіт проводити оцінку потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС).	<i>Всі підрозділи.</i>
4.8.	При проведенні лісогосподарських і лісозаготівельних робіт дотримуватись заходів щодо запобігання або зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, відображених в Акті ОВНС та інших нормативних документах.	<i>Всі підрозділи</i>
4.9.	З метою збереження біорізноманіття, продовжувати виявляти ліси високої природоохоронної цінності та залишати ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт.	<i>Лісництва</i>

5.2 План виявлення і взяття під охорону рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

Охорона біотичного різноманіття включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення і використання рослинного та тваринного світу.

Основні вимоги законодавства щодо забезпечення охорони рослинного світу визначені ст.ст. 25, 26 Закону України «Про рослинний світ», тваринного світу - розділом IV Закону України «Про тваринний світ», рідкісних та зникаючих видів флори і фауни - ст. 11 Закону України «Про Червону книгу України».

Охоронні пріоритети задекларовані в основному національному документі, Червоній книзі України (ЧКУ).

Таблиця 5.2.1 План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин.

№ з/п	Назва заходу	Заходи щодо збереження і відтворення популяції рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Виявлення рідкісних і зникаючих видів фауни, їх моніторинг та охорона.	Створення охоронних зон. Заходи, які є джерелом шуму не проводити	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони
2	Виготовлення і розвішування штучних гніздівель для рідкісних і зникаючих видів птахів, моніторинг заселення гніздівель	Виготовлення і розвішування	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів. При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття. При виявленні, по визначенню спеціаліста, виділяти охоронні зони.	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони

	біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та ключових об'єктів.		
4	Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.	На картах-схемах по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі видів і біотопи.	Спеціалісти філії.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.	Проведення консультацій.	Адміністрація філії.
6	Публікація матеріалів в ЗМІ та на сайті підприємства.	Колективне обговорення матеріалів для публікацій.	Спеціалісти філії.

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проективнопланувальної документації, екологічної експертизи.

Планування та проведення лісогосподарських та природоохоронних заходів, необхідних для збереження особливо цінних для збереження лісів.

Загальні положення

Планування та проведення господарських заходів в особливо цінних для збереження лісах здійснюються згідно з чинною законодавчо-нормативною базою ведення лісового господарства в Україні.

Основним завданням, що вирішується під час планування та проведення господарських заходів в особливо цінних для збереження лісах є охорона, підтримання та поліпшення екологічних і соціальних цінностей, та запобігання можливим негативним змінам у цих лісах.

Встановлюються певні обмеження на проведення господарських заходів, які виконуються за умови, що їх проведення не призведе до негативних чи незворотних змін стану особливо цінних для збереження лісів. Забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану довкілля та зниження встановленої цінності цих територій.

Доцільність проведення будь-яких господарських заходів, їх обсяги, черговість і повторюваність визначені в «Гадяцькому надлісництві» на основі матеріалів базового та безперервного лісовпорядкування, наукових рекомендацій, результатів моніторингу, що проводиться в таких лісах тощо.

5.3 Програма запобігання та пом'якшення істотних негативних соціальних, екологічних та економічних впливів господарської діяльності

1. Контролювати проведення рубок щоб зменшити пошкодження та сприяти швидкому лісовідновленню та використовувати природозберігаючі технології та техніку, мінімізувати кількість волоків та навантажувальних площадок.

2. Зменшити вплив за рахунок розміщення навантажувальних площадок в легкодоступних місцях . Подрібнення та рівномірне розкидання порубкових решток по площі, на ділянках де планується природне поновлення.

3. Залишати порубкові рештки для перегнивання та проводити трелювання деревини лише по трелювальних волоках.

4. Виявляти і заносити до технологічних карт місця зростання рідкісних і зникаючих видів рослин, що зустрічаються на ділянці, відмежовувати ці ділянки та в ніякому разі не проводить жодних рубок, які можуть привести до пошкодження ґрунтового покриву.

5. Вибирати таку систему проведення рубки, що гарантує лісовідновлення та мінімізує пошкодження (залишати необхідну кількість насінневих дерев, використовуючи поступові та вибіркові способи рубок, максимально зберігати молодняк і життєздатний підріст).

6. Враховувати сезон проведення рубки і використовувати природозберігаючі технології та техніку.
7. Зберігати лісову рослинність у буферній зоні по берегах водойм.
8. Забезпечити безпечне використання та зберігання паливно-мастильних матеріалів та відходів.
9. Вибирати лише дозволені до використання в лісовому господарстві хімікати з найменшими негативними потенційними впливами та контролювати їхнє використання відповідно до вимог FSC.
10. Проводити систематичний контроль за дотриманням працівниками природоохоронних зобов'язань.
12. Спільно з представника зацікавлених та зачеплених сторін проводити попередню оцінку впливу запланованої господарської діяльності на навколишнє середовище.

Особливостями проведення лісгосподарських заходів в ОЦЗ є:

- поступовий перехід на систему наближеного до природи лісівництва.

Наближене до природи лісівництво – система організації і ведення лісового господарства, за якої досягається безперервне відновлення і формування лісостанів, максимально подібних за структурою і генезисом до природних.

Для наближеного до природи лісівництва є наступні принципи:

- безперервне існування лісового покриву;
- збереження біотичного різноманіття;
- відтворення структури природних різновікових лісів;
- постійне підтримування стійкості деревостанів;
- вирубування деревини в обсязі річного приросту;
- постійна стабільність водоохоронних, захисних, кліматорегулюючих, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- збереження ґрунтового покриву;
- природоохоронні технології заготівлі деревини.

Основними господарськими заходами, що можуть здійснюватися в ОЦЗ є:

- заходи щодо запобігання антропогенним змінам лісових екосистем (зокрема, відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, видів рослин і тварин, які зникають тощо);
- рубки догляду;
- вибіркові санітарні рубки;

- ліквідація захаращеності як окремий захід;
- протипожежні заходи;
- сприяння природному поновленню;
- створення часткових і піднаметових культур тощо.

Організація проведення господарських заходів в ОЦЗ має такі особливості:

- проведення головним чином в осінньо-зимовий період;
- нижча інтенсивність заготівлі деревини;
- відсутність строго регламентованого періоду повторюваності;
- застосування природо-зберігаючих технологій, малогабаритної техніки, ручних механізованих агрегатів, підвісних трелювальних канатних установок (на схилах крутизною понад 10), гужового транспорту;
- максимальне збереження наземного покриву, у тому числі й підстилки.

5.4 Оцінка впливу на довкілля.

Процедура оцінки можливого впливу лісогосподарських заходів на навколишнє природне середовище та екологічних наслідків проведених заходів проводиться на виконання вимог Критерію 6.1. «Оцінювання впливу на навколишнє природне середовище повинно виконуватися відповідно до масштабу й інтенсивності лісогосподарських заходів, а також унікальності природних ресурсів та належним чином інтегруватися в систему ведення господарства. В таке оцінювання слід включати як впливи, що відбуваються на ландшафтному рівні, так і вплив власного обладнання, що використовується на місцях. Впливи на навколишнє природне середовище мають оцінюватися ще до початку проведення лісогосподарських заходів, що можуть призвести до порушень.

5.4.1 Оцінка можливих негативних соціальних наслідків та можливого негативного впливу лісогосподарських заходів на навколишнє середовище.

Оцінку можливих негативних соціальних наслідків та можливого негативного впливу лісогосподарських заходів на навколишнє середовище на ділянках, де планується проведення таких лісогосподарських заходів як суцільні рубки (головного користування та суцільні санітарні) та створення лісових культур, проводять відповідальні за проведення заходу особи під час

підготовчих робіт і складання карт технологічного процесу розроблення лісосіки та проектів лісових культур.

Під час оцінки для кожної ділянки, на якій проводиться суцільна рубка або створюються лісові культури, заповнюється спеціальна форма. Особи, що проводять оцінку, записують потенційні негативні впливи, які можуть мати місце в результаті проведення заходу, оцінюють силу впливу (незначний або значний) і планують спеціальні заходи, які вживатимуться для пом'якшення впливу лісогосподарського заходу на навколишнє середовище.

Можливі негативні впливи суцільних рубок та створення лісових культур на різні компоненти лісових екосистем, а також заходи з пом'якшення цих впливів наведені в таблиці.

Таблиця. Можливі негативні впливи суцільних рубок та створення лісових культур на різні компоненти лісових екосистем та приклади заходів з пом'якшення цих впливів

Потенційні негативні впливи	Приклади заходів із пом'якшення впливу
Суцільні рубки	
<p><u>Вплив на ґрунти</u></p> <p><u>Ерозія</u>: пошкодження нижніх ярусів рослинності та ґрунтів, збільшення небезпеки появи водної ерозії.</p> <p><u>Стійкість схилів</u>: зсуви внаслідок влаштування волоків і видалення рослинності на схилах.</p> <p><u>Втрати поживних речовин</u>: винос поживних речовин з порушених ґрунтів.</p> <p><u>Температура</u>: різке збільшення температури після видалення лісового полог, знищення ґрунтових організмів і висушування ґрунту, що</p>	<p>Контролювати проведення рубок, щоб зменшити пошкодження та сприяти швидкому лісовідновленню.</p> <p>Використовувати природозберігаючі технології та техніку, мінімізувати кількість волоків.</p> <p>Розміщати навантажувальні площадки на легкодоступних місцях біля доріг.</p> <p>Відновлювати порушені при лісозаготівлях ділянки.</p> <p>На лісосіках з низьким рівнем</p>

<p>перешкоджає поновленню лісу.</p> <p><u>Структура</u>: ущільнення ґрунтів і втрата гумусу, зміна структури ґрунтів, зниження їхньої водопроникності та водоутримуючої здатності, аерації та проникності для коренів.</p>	<p>поживних речовин залишати порубкові рештки для перегнивання.</p>
<p><u>Вплив на рослинність</u></p> <p><u>Видовий склад</u>: скорочення видового біорізноманіття, погіршення лісовідновлення внаслідок зміни ґрунтових умов і світлового режиму</p> <p><u>Бур'яни</u>: поява (внаслідок суцільної рубки) бур'янів, які перешкоджають росту природного поновлення та/або лісових культур.</p>	<p>Виявляти і заносити до технологічних схем місця зростання рідкісних і зникаючих рослинних видів, що зустрічаються на ділянці, планувати та виконувати заходи з їх охорони.</p> <p>Вибирати метод проведення рубки, що гарантує лісовідновлення та мінімізує пошкодження (залишати необхідну кількість насінних дерев, використовувати несучільні методи рубок, зменшувати площі вирубок).</p>
<p><u>Вплив на диких тварин</u></p> <p><u>Рибальство</u>: евтрофікація водойм, зміна русел водотоків та температури води (як результат суцільних рубок), що впливає на популяцію риб.</p> <p><u>Місця перебування диких тварин</u>: руйнування середовища існування, втрата деревних видів, від яких залежать види диких тварин, порушення шляхів переміщення диких тварин, що веде до зменшення чисельності диких тварин.</p> <p><u>Присутність машин і людей</u>: порушення спокою диких тварин внаслідок проведення рубок та</p>	<p>Зберігати лісову рослинність у буферній зоні по берегах водойм.</p> <p>Використовувати природозберігаючі технології та техніку.</p> <p>Виявляти і заносити до технологічних схем місця зростання рідкісних і зникаючих видів фауни, що зустрічаються на ділянці, планувати та виконувати заходи з їх охорони .</p> <p>Вибирати безпечний сезон проведення лісогосподарського заходу.</p>

вивезення деревини.	
<p><u>Вплив на водні ресурси</u></p> <p><u>Збільшення поверхневого стоку:</u> зниження інфільтрації в ґрунт і водоутримуючої здатності ґрунтів на суцільних зрубках, що збільшує поверхневий стік.</p> <p><u>Ґрунтові води:</u> зменшення поповнення ґрунтових вод дощовою водою через збільшення поверхневого стоку.</p> <p><u>Запружування та заболочування:</u> локальне запружування та заболочування через зміни мікро- і мезорельєфу, загородження водних потоків і ущільнення ґрунту. Змінення природних біологічних властивостей водойм через збільшене відкладення осадів.</p> <p><u>Збільшення температури води</u> внаслідок суцільних вирубок на березі водойми, що змінює біологічні властивості водойми й хімічний склад води.</p> <p><u>Забруднення:</u> забруднення нафтопродуктами, хімікатами й органічними відходами. Підвищення мутності води через збільшене відкладення опадів, змінює проникнення сонячного світла в товщу води, впливаючи в такий спосіб на водяні рослини й види риб.</p>	<p>Зберігати лісову рослинність у буферній зоні по берегах водойм.</p> <p>Вибирати безпечний сезон проведення лісгосподарського заходу.</p> <p>Використати природозберігаючі технології та техніку.</p> <p>Забороняти трелювання дерев по водних потоках.</p> <p>Забезпечувати безпечне використання та зберігання хімікатів, пально-мастильних матеріалів для запобігання можливого забруднення.</p>
Лісовідновлення та лісорозведення	
<u>Недостатнє природне поновлення</u>	Вживати заходи із сприяння

<p>головної породи, яке не дозволяє вчасно залісити площу.</p> <p><u>Ґрунтова ерозія після підготовки ґрунту на ділянці.</u></p> <p><u>Ущільнення ґрунту машинами.</u> Утворення ущільнених горизонтів ґрунту.</p> <p><u>Втрата гумусу та поживних речовин з видаленням рослинності та спалюванням порубкових решток.</u></p> <p><u>Використання добрив, пестицидів і гербіцидів, що мають локальні негативні впливи, у т.ч. і на якість води в місцевих водоймах.</u></p>	<p>природному поновленню (рихлення підстилки, висівання насіння бажаної деревної породи тощо).</p> <p>Висаджувати сіянці або саджанці головної породи.</p> <p>Відновлювати лісовий покрив якомога швидше після розчищення.</p> <p>Уникати суцільних видів рубок, безпосереднього примикання лісосік.</p> <p>Планувати рубки таким чином, щоб мінімізувати трелювання стовбурів і уникати трелювання уздовж схилу.</p> <p>Рекультивувати трелювальні волокни якомога швидше після рубки.</p> <p>Мульчувати позбавлений рослинності ґрунт.</p> <p>Не проводити суцільну підготовку ґрунту на крутих, нестабільних або ерозійно небезпечних ґрунтах.</p> <p>Обмежувати розміри ділянок, відведених під лісовідновлення або лісорозведення</p> <p>Використовувати природозберігаючі технології й техніку.</p> <p>Залишати порубкові рештки на ґрунті після проведення рубки для перегнивання.</p> <p>Обмежувати використання вогневого</p>
--	--

	<p>методу очищення лісосік.</p> <p>Спалювання проводити в пожежобезпечний період.</p> <p>Вибирати лише дозволені до використання в лісовому господарстві хімікати з найменшими негативними потенційними впливами та контролювати їхнє використання відповідно до вимог ЛОР.</p>
--	---

На основі аналізу заповненої форми робиться висновок про можливість або неможливість проведення лісогосподарського заходу. При цьому можливі такі варіанти:

1. Сила негативних впливів оцінена як незначна, жодних заходів з пом'якшення впливів не потрібно.
2. Кілька негативних впливів оцінено як значні, проте при проведенні заходів із пом'якшення цих впливів не відбудеться негативних незворотних змін на ділянці, як наслідку проведення лісогосподарського заходу. Заходи із пом'якшення негативних впливів внесені до технологічної карти виконання лісогосподарського заходу.
3. Кілька негативних впливів оцінено як значні, жодні заходи із пом'якшення цих впливів не в змозі запобігти негативним незворотним змінам на ділянці внаслідок проведення лісогосподарського заходу. Проведення відкладено до консультацій із зацікавленими сторонами.

Оцінку екологічних наслідків лісогосподарських заходів проводять після проведення заходу одночасно із складанням акту про його виконання або осінньої інвентаризації лісових культур. Таку оцінку проводять комісії з огляду місць рубок або інвентаризації лісових культур, при цьому заповняється відповідна форма.

Екологічні наслідки проведення лісогосподарського заходу можуть бути оцінені як:

1. несуттєві (сила негативних впливів була оцінена як незначна, жодних заходів з пом'якшення впливів не планувалося, в акті немає зауважень,

що стосуються екологічних аспектів проведення лісогосподарського заходу);

2. незначні (сила негативних впливів була оцінена як значна, планувалося виконання заходів з пом'якшення впливів, в акті немає значних зауважень, що стосуються екологічних аспектів проведення лісогосподарського заходу);
3. значні (сила негативних впливів була оцінена як значна, планувалося виконання заходів з пом'якшення впливів, проте таких заходів не було вжито або виконано з поганою якістю, в акті є значні зауваження, що стосуються екологічних аспектів проведення лісогосподарського заходу).

5.4.2 Оцінка соціальних наслідків від лісогосподарських заходів, які плануються провести по «Гадяцькому надлісництву».

Потенційні впливи	Наслідки (позитивні, негативні)	Заходи з пом'якшення впливів	Коментар
Можливість працевлаштування для місцевого населення	Позитивні		Чисельність штатних працівників на 2026 рік планується на рівні чол. 99% працівників є місцевими.
Підтримка місцевих громад через сплату підприємством податків до місцевого бюджету	Позитивні		Рентна плата за спеціальне користування лісовими ресурсами
Обмеження використання місцевим населенням не деревних лісових ресурсів внаслідок проведення суцільно лісосічних рубок	Негативні	Суцільнолісосічні рубки займають невеликий відсоток від загальної площі підприємства	Суцільні рубки головного користування складають всього 0,2 % від загальної площі підприємства, або 0,3% від вкритої лісом площі.
		Лісовідновлення є обов'язковим заходом після проведення таких рубок	Після проведення суцільних рубок зруби заліснюють вчасно.
	Позитивні	На зрубках місцеве населення має можливість збору не деревних лісових ресурсів	На зрубках місцеве населення має можливість безоплатно проводити збір не деревних лісових ресурсів (гриби, ягоди, лікарська сировина,

			тощо) для власного використання.
Можливе погіршення якості довкілля внаслідок проведення лісогосподарських заходів	Негативні	Проводити оцінку впливів лісогосподарських заходів на навколишнє середовище	На підприємстві проводиться оцінка потенційних впливів запланованих лісогосподарських заходів на навколишнє середовище та оцінка екологічних наслідків. Робляться зважені висновки про можливість чи неможливість проведення конкретного заходу.
Заліснення угідь	Позитивні	Під лісорозведення відводяться	Збільшення лісистості району розташування підприємства. У 2026 році надлісництво планує провести лісорозведення та лісовідновлення на площі 150,0га.
Ремонт лісових доріг	Негативні	Можливе нанесення шкоди навколишньому природному середовищу	Лісові дороги прив'язані до існуючої кварталної мережі, що не несе шкоди навколишньому середовищу. Перед початком робіт проводиться оцінка екологічного впливу.
	Позитивні		Збільшення мережі доріг в районі розташування підприємства, покращення наземного сполучення між населеними пунктами.

Висновок: кількість та значимість позитивних наслідків мають значну перевагу над негативними. Підприємство проводить заходи з пом'якшення негативних впливів. Намічені для проведення в 2026 році лісогосподарські заходи будуть мати позитивні соціальні наслідки.

6. План господарських заходів

Загальний обсяг заготівлі деревини запланований підприємством на 2026 рік від рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів становитиме близько 75,902 тис. м³

Оцінка впливу підприємства на лісове середовище включає в себе набір лісосічного фонду в рубку. Набір ділянок в рубку проводиться по лісництвах у відповідності з розрахунковою лісосікою по матеріалах базового лісовпорядкування. При наборі ділянок в рубку суворо дотримуються «Правил рубок головного користування» затверджених Наказом Державного комітету лісового господарства України 23.12.2009 р.

№ 364.

6.1 Заплановані обсяги проведення рубок формування та оздоровлення лісів по «Гадяцькому надлісництву» на 2026р

Показники	Всього, куб.м	у тому числі:		
		3 місяці	6 місяців	9 місяців
1	3	4	5	6
Рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи пов'язані та не пов'язані з веденням лісового господарства, усього, площа га (1+2+3)	1954	402	878	1386
загальна маса	48605	9292	20905	34321
ліквід	41302	8266	18229	29488
ділова	20480	3994	8883	14612
дрова	20822	4272	9346	14876
1. Рубки догляду за лісом всього, площа - га (а+б+в+г)	489	42	153	291
загальна маса	8333	1024	2929	5197
ліквід	5038	820	2041	3262
ділова	1738	396	797	1198
дрова	3300	424	1244	2064
з них а) освітлення, площа - га	100	5	30	50
загальна маса	788	40	230	393
ліквід	0	0	0	0
ділова	0	0	0	0
дрова				
б) прочищення, площа - га	147	5	31	89
загальна маса	1795	55	375	1085
ліквід	0	0	0	0

ділова	0	0	0	0
дрова	0	0	0	0
в) проріджування, площа - га	112	2	32	62
загальна маса	1867	34	534	1034
ліквід	1586	24	449	874
ділова	20	0	5	10
дрова	1566	24	444	864
г) прохідні рубки, площа - га	130	30	60	90
загальна маса	3883	895	1790	2685
ліквід	3452	796	1592	2388
ділова	1718	396	792	1188
дрова	1734	400	800	1200
2. Інші види рубок формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства всього, площа - га (а+б+в+г+д+ж+з)	1465	360	725	1095
загальна маса	40272	8268	17976	29124
ліквід	36264	7446	16188	26226
ділова	18742	3598	8086	13414
дрова	17522	3848	8102	12812
а) Санітарні рубки всього, площа - га	1465	360	725	1095
загальна маса	40272	8268	17976	29124
ліквід	36264	7446	16188	26226
ділова	18742	3598	8086	13414
дрова	17552	3848	8102	12812
з них: - вибіркові санітарні рубки, площа - га	1400	350	700	1050
загальна маса	21552	5388	10776	16164
ліквід	19416	4854	9708	14562
ділова	7232	1808	3616	5424
дрова	12184	3046	6092	9138
- суцільні санітарні рубки,	65	10	25	45

площа - га				
загальна маса	18720	2880	7200	12960
ліквід	16848	2592	6480	11664
ділова	11510	1790	4470	7990
дрова	5338	802	2010	3674

6.2 Заплановані обсяги проведення РГК в 2026р

Запланований обсяг проведення рубок головного користування на 2026р не перевищує встановленої розрахункової лісосіки та по господарства (госпсекціях) відображений в таблиці.

Господарство (госпсекція)	Встановлена розрахункова лісосіка на 2026 рік	Плановані обсяги заготовленої деревини від РГК у 2026 році
	Запас, тис.м3	Запас, тис.м3
<i>Хвойне</i>	<i>13,38</i>	<i>13,38</i>
в т. ч. соснова	13,38	13,38
<i>Твердолистяне</i>	<i>6,78</i>	<i>6,78</i>
в т.ч. дубова	6,35	6,35
в т. ч. кленова	0,25	0,25
в т.ч. ясеневі (звичайній)	0,18	0,18
в т.ч. ясеневі (зелений)		
<i>М'яколистяне</i>	<i>14,44</i>	<i>14,44</i>
в т. ч. осикова	4,97	4,97
в т. ч. чорно-вільхова	6,23	6,23
в т. ч. береза	1,79	1,79
в т.ч. тополево-вербова	1,45	1,45
<i>Разом:</i>	<i>34,6</i>	<i>34,6</i>
Площа, га	х	152,3

6.3 Запроектвані обсяги заходів з охорони та захисту лісу на 2026 рік

N п/п	Найменування робіт, заходів	Один виміру	рік	3 місяці	6 місяців	9 місяців
			обсяг	обсяг	обсяг	обсяг
1	Влаштування мінералізованих смуг	км	280	60	160	280
2	Догляд за мінералізованими смугами	км	1768	600	1600	1768
3	Влаштування	га	*	*	*	*

	рекреаційних ділянок	шт	*	*	*	*
4	Догляд за рекреаційними ділянками	га	1			
		шт	11			
5	Патрулювання, усього, в тому числі:	-	250		50	250
	патрулювання лісів наземне (транспортними засобами)	шт	250		50	250
6	Утримання спостерігачів-пожежників, лісових пожежних сторожів	осіб	6		6	6
7	Лісопатологічне обстеження	га	8000		4000	8000
8	Грунтові розкопки	ям	400			400

6.4 План лісокультурних робіт на 2026 рік

№ пп.	Найменування робіт, заходів	Один. вимір.	План на 2026 р.	Відтворення лісів - всього		
				на землях, наданих у постійне користування		
				всього	в тому числі	
відновлення лісів	захисне л/розведен.					
1	2	4	5	6	7	8
1	Садіння і висівання лісу - всього	га	150	150	150	0
	в т. ч. лісових культур зі скороченим оборотом рубки	га	0	0	0	0
	шляхом реконструкції малоцінних насаджень	га	0	0	0	0
	селекційним садивним	га	0	0	0	0

	матеріалом					
2	Природне поновлення	га	5	5	5	0
	в т. ч. сприяння природному поновленню	га	0	0	0	0
	сприяння природному поновленню на придатних для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю	га	0	0	0	0
3	Догляд за лісовими культурами в переводі на однократний - всього	га	1650	1650	1300	350
	в т. ч. ручним способом	га	0	0	0	0
4	Догляд за природним поновленням в переводі на однократний	га	0	0	0	0
5	Обробіток ґрунту під лісові культури наступного року - всього	га	15	15	0	0
	в т.ч. для лісорозведення	га	0	0	0	0
6	Заготівля лісового насіння - всього	кг	3412	3412	3142	0
	в т. ч.: сосни	кг	130	130	130	0
	жолудів дуба звичайного	кг	3000	3000	3000	0
	із всього селекційне лісове насіння	кг	130	130	130	0
7	Посів у розсадниках насіння деревних і чагарникових порід - всього	га	2	2	2	0
	в т. ч. у теплицях і парниках	га	0	0	0	0

	селекційного насіння	га	0,8	0,8	0,8	0
8	Вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою	тис. шт.	0	0	0	0
	в т.ч. в селекційно-насінневих центрах	тис. шт.	0	0	0	0
9	Вирощування стандартних саджанців	га	0,8	0,8	0,8	0
		тис. шт.	13	13	13	0
10	Вирощування садивного матеріалу на площах з крапельним зрошуванням	га	1,5	1,5	1,5	0
11	Переведення лісокультур у вкриті лісовою рослинністю землі	га	150	150	130	20
12	Переведення ділянок з природним поновленням у вкриті лісовою рослинністю землі	га	10	10	10	0

7. Моніторинг лісів.

7.1 ПЕРЕЛІК

видів діяльності, що потребують постійного моніторингу у «Гадяцькому надлісництві» філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ».

№ п/п	Види діяльності по яких проводиться моніторинг	Термін моніторингу	Відповідальні за моніторинг	
			Посада	ППП
1	Моніторинг лісогосподарських заходів	Постійно	Провідний інженер л/г	Рева М.М.
2	Моніторинг лісозаготівельних	Постійно	Провідний фахівець з збуту	Щочка М.О.

	робіт			
3	Стан охорони праці	Постійно	Провідний інженер з ОП	Мартишевський В.В.
4	Рубки догляду в молодняках, якість рубок	Постійно	Провідний інженер л/г	Рева М.М.
5	Садіння лісових культур та сприяння природному поновленню, збільшення ділянок з природним поновленням	Постійно	Провідний інженер лісових культур	Омельченко С.М.
6	Динаміка чисельності рідкісних та зникаючих видів фауни	Постійно	Провідний мисливствознавець	Бунін С.С
7	Динаміка чисельності мисливських видів тварин	Постійно	Провідний мисливствознавець	Бунін С.С
8	Моніторинг інтродуцентів	Постійно	Провідний інженер лісових культур	Омельченко С.М.
9	Динаміка обліку рідкісних та зникаючих видів флори	Постійно	Інженер ОЗЛ	Симітко Т.М.
10	Приживлюваність лісових культур (причини незадовільного стану та шляхи усунення недоліків, доповнення культур).	Постійно	Провідний інженер лісових культур	Омельченко С.М.
11	Охорона лісу від самовільних рубок та інших лісо порушень, профілактичні заходи. Аналіз кількості виявлених випадків рубок та їх вплив на навколишнє середовище.	Постійно	Інженер ОЗЛ	Симітко Т.М.
12	Використання розрахунків лісосіки	Постійно	Провідний інженер з	Кулеба Д.І.

	та річного приросту		лісозаготівель	
13	Стан об'єктів постійної лісонасінневої бази	Постійно	Провідний інженер лісових культур	Омельченко С.М.
14	Стан об'єктів ПЗФ	Постійно	Лісничі структурних підрозділів надлісництва	
15	Стан лісових доріг та ефективність будівництва лісових доріг	Постійно	Провідний інженер з лісозаготівель	Кулеба Д.І.
16	Електронний облік деревини	Постійно	Інженер з ЕОД	Мороз С.В.

Моніторинг високоцінних для збереження лісів проводиться щорічно за спеціальною програмою, яка розробляється для наявних на території лісгосподарського підприємства ОЦЗ спеціалістами підприємства та за бажанням зацікавлених сторін. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів із збереження або поліпшення ознак таких лісів та їх стан.

7.2 ПРОГРАМА проведення моніторингу особливих цінностей для збереження.

Моніторинг особливих цінностей для збереження є складовою частиною моніторингу, який проводиться підприємством згідно з Принципом 9.

Моніторинг ОЦЗ може проводитися силами підприємств або у співробітництві з службою лісовпорядкування (під час базового та безперервного лісовпорядкування), з державними органами, відповідальними за охорону навколишнього природного середовища, науково-дослідними установами, громадськими природоохоронними організаціями, зацікавленими сторонами, сторонами чії інтереси зачіплено, тощо.

В процесі проведення моніторингу оцінюється стан ОЦЗ та ефективність заходів із збереження або поліпшення ознак таких лісів. При цьому має забезпечуватися кількісна оцінка встановлених ОЦЗ і їх порівняння з минулорічними показниками для отримання висновків про характер змін(якщо такі зміни спостерігаються). Додається оцінка виявленими тенденціям (випадкові зміни, що викликані природними процесами, позитивні або негативні тренди), за необхідності плануються заходи, спрямовані на

виправлення ситуації. Дані зібрані під час моніторингу та висновки, зроблені на основі аналізу цих даних, мають бути задокументовані і надаватися для ознайомлення сторонам, чії сторони зачеплено, зацікавленим сторонам та експертам.

7.3 Моніторинг стану ОЦЗ

Перший крок до моніторингу ОЦЗ передбачає їхню ідентифікацію, оцінку їхнього стану, визначення загроз, рівня захисту, який є необхідний для збереження відповідних природоохоронних цінностей, нанесення меж ОЦЗ на карту. Вихідні дані забезпечують контрольний рівень, з яким можна порівняти подальші дані моніторингу, щоб оцінити чи зберігаються ОЦЗ. Таким чином, при проведенні моніторингу слід використовувати методи, частоту та інтенсивність подібних до тих, які використовувалися під час початкової ідентифікації ОЦЗ, щоб результати були порівняними. В ході моніторингу робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися. У випадку фіксації негативних змін плануються заходи з виправлення ситуації.

Моніторинг оцінки ефективності господарських заходів проводиться на підприємстві щорічно на основі польової інспекції, аналізу дотримання вимог технологічних карт на виконання робіт, актів виконаних робіт та актів огляду місць проведення лісогосподарських заходів. Моніторинг стану ОЦЗ здійснює лісничий, помічник лісничого або майстер лісу протягом поточного року. В цій роботі крім працівників підприємства, можуть брати участь всі зацікавлені сторони, сторони, чії інтереси зачеплено і експертна спільнота.

Джерела інформації для моніторингу стану ОЦЗ можуть служити:

- щорічні матеріали щодо зміни стану лісового фонду, зібрані лісовпорядною організацією;
- матеріали спеціальних обстежень, що проводять працівники лісогосподарських підприємств;
- матеріали польових обстежень (лісопатологічних, геоботанічних, ботанічних, зоологічних тощо), які проводяться на території лісогосподарського підприємства, наукові проектні та інші організації і фахівці;
- матеріали тривалих стаціонарних досліджень (дані пробних площ для відстеження стану цінностей, що зберігаються та їх динаміки).

Результати моніторингу ОЦЗ використовуються для планування та проведення заходів в таких лісах. Вони мають включатися до результатів моніторингу лісогосподарської діяльності підприємства і бути доступними для всіх зацікавлених сторін.

Не рідше, ніж один раз на п'ять років (термін дії сертифікату FSC) проводити повторні оцінювання розташування і статусу ОЦЗ. Крім цього підставами до повторного оцінювання або внесення змін до вже проведеного оцінювання є:

- набрання чинності або оновлення застосованих нормативно- правових актів;
- отримання нової найкращої доступної інформації, проведення базового лісовпорядкування;
- зміна меж лісового фонду підприємства;
- погіршення стану особливих цінностей для збереження, визначене в процесі моніторингу ОЦЗ.

7.4 Види моніторингу ОЦЗ

Оперативний моніторинг

Основні завдання оперативного моніторинга - дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництво доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗ тощо.

Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявляти проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони, лісопатологічні обстеження, приймання виконаних робіт, тощо.

7.5 Моніторинг збереження ОЦЗ.

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу, увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Зібрані дані можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніми спостереженнями.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ, генетичних резерватів, обстеження рослинності для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; інтерв'ю з зацікавленими сторонами для ОЦЗ 6.

7.6 Моніторинг загроз.

Під час моніторингу відстежуються внутрішні і зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється чи виникли нові загрози. Моніторинг включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загроз (наприклад, виявлення спалаху ентомошкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів лісопатологічних обстежень, аналіз оперативного моніторингу за станом лісів, моніторинг інвазійних видів, інтродуцентів, тощо.

7.7 Відповідальність за проведення моніторингу

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе фахівець з лісової сертифікації, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для планування ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є державна лісова охорона (патрулювання лісів), інженер з охорони і захисту лісу (лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Залучення зацікавлених сторін, сторін чії інтереси зачеплено та експертів

До оперативного моніторингу ОЦЗ залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом з лісовою охороною), спеціалісти Укрлісозахисту (лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).

8. Соціальні аспекти

8.1 Права та обов'язки працівників, гендерна рівність.

В Україні забезпечення гендерної рівності у сфері праці закріплено низкою законодавчих актів, основним з яких є Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Законодавство України забезпечує рівність прав та можливостей жінок і чоловіків в усіх сферах суспільного життя, зокрема при працевлаштуванні та протягом всього періоду роботи працівника. Принцип рівності трудових прав закріплений як у Конституції України (стаття 24), так і в Кодексі законів про працю України (КЗпП) та спеціальному Законі України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Ключові положення щодо праці:

1. Заборона дискримінації:

Стаття 2 КЗпП та Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» забороняють будь-яку дискримінацію у сфері праці, зокрема пряме або непряме обмеження прав чи встановлення прямих або непрямих переваг залежно від статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, сімейних обов'язків та інших ознак, не пов'язаних з характером роботи або умовами її виконання.

2. Обов'язки роботодавця (згідно зі статтею 17 Закону «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»):

- Забезпечувати жінкам і чоловікам рівні права та можливості у працевлаштуванні, просуванні по роботі, підвищенні кваліфікації та перепідготовці.

- Забезпечувати рівну оплату праці жінок і чоловіків при однаковій кваліфікації та однакових умовах праці (принцип рівної винагороди за рівноцінну працю).

- Створювати умови, які дають жінкам і чоловікам можливість поєднувати трудову діяльність із сімейними обов'язками (наприклад, через гнучкі графіки роботи, можливість дистанційної роботи).

- Вживати заходів щодо запобігання та протидії сексуальним домаганням.

3.Вимоги до оголошень про вакансії:

Роботодавцям забороняється в оголошеннях про вакансії пропонувати роботу лише жінкам або лише чоловікам (за винятком специфічної роботи, яка може виконуватися виключно особами певної статі).

Забороняється висувати різні вимоги, надаючи перевагу одній зі статей, а також вимагати від осіб, які влаштовуються на роботу, відомості про їхнє особисте життя чи плани щодо народження дітей.

Працівники надлісництва мають право на відпочинок відповідно до законів про обмеження робочого дня та робочого тижня і про щорічні оплачувані відпустки, право на здорові і безпечні умови праці, на гідне ставлення з боку керівника, інших працівників, на об'єднання в професійні спілки та на вирішення колективних трудових конфліктів (спорів) у встановленому законом порядку, на участь в управлінні підприємством, установою, організацією, на матеріальне забезпечення в порядку соціального страхування в старості, а також у разі хвороби або реабілітації, повної або часткової втрати працездатності, на матеріальну допомогу в разі безробіття, на право звернення до суду для вирішення трудових спорів незалежно від характеру виконуваної роботи або займаної посади, крім випадків, передбачених законодавством, та інші права, встановлені законодавством.

8.2 Охорона праці

Лісова галузь завжди була і буде пов'язана з небезпекою. Згідно з чим завжди є ризики виникнення ситуацій, які можуть принести до втрати здоров'я та життя людей, екології та матеріальних ресурсів. Значна кількість нещасних випадків на виробництві у лісовому господарстві трапляється внаслідок падіння на працівника дерев, колод під час сортування або навантаження. До того ж існують випадки падіння працівника з висоти: з драбини чи кузова автомобіля під час обміру завантаженої лісопродукції. Ще одним досить поширеним прикладом нещасних випадків у лісовому господарстві є отримання травм, заподіяних особами, які не мають відношення до виробничого процесу. Стосуються вони такого явища, як браконьєрства, тобто незаконної вирубки лісів.

Причинами травмування працівників лісової галузі є недостатній контроль керівників щодо дотримання працівниками вимог безпеки під час

виконання робіт, за дотриманням працівниками виробничої та трудової дисципліни; низьке забезпечення спеціальною технікою при проведенні лісосічних робіт; з боку працівників – це людський фактор та недотримання правил охорони праці.

Вальник лісу має найбільш травмонебезпечний вид роботи в лісовому господарстві. Його праця є дуже важкою і напруженою що і збільшує небезпеку для здоров'я. Існує безліч випадків в галузі коли дерева під час їх спилювання падають на вальників. Причина цього в тому, що перед спилюванням не проводиться аналіз потенційно небезпечних та аварійних дерев. Для того, щоб уникнути падіння лісу потрібно проаналізувати та виявити такі дерева і спилювати їх першочергово. Для виявлення небезпечних дерев варто використовувати дрони або іншу літаючу техніку, оскільки виявити це з землі не завжди є можливим. Таким чином, вальник та його помічник можуть працювати виключно за наявності засобів індивідуального захисту.

Перед початком звалювальних робіт вальник лісу разом із помічником повинні оцінити небезпеку можливого падіння зламаних гілок і верхівок із звалюваного та стоячих поряд дерев; визначити напрямок безпечного звалювання кожного дерева; перед звалюванням небезпечних дерев попередньо перевірити їх та за можливості зняти завислі гілки, верхівки або ж злами.

Наступними причинами травмування працівників лісової галузі є: відсутність системи колективного захисту працюючих під час здійснення навантажувальних та розвантажувальних робіт лісопродукції у вагони при виконанні робіт на висоті; збільшення крадіжок деревини на території державного лісу.

До основних виробничих чинників, що призводять до професійних ризиків в лісовій галузі відносяться наступні види робіт:

- лісосічні роботи – звалювання, трелювання і навантаження деревини, обрізування гілок;
- транспортні – перевезення деревини;
- нижньоскладські – розвантаження та штабелювання деревини;
- деревообробні – розпилювання круглого лісу на пиломатеріали;
- ремонтні – металообробні, зварювальні, шино-монтажні;
- відсутність спецодягу та засобів індивідуального захисту;
- низька трудова дисципліна – робота в нетверезому стані або одночасне виконання декількох видів робіт;
- низький професійний добір (використання працівників не за фахом). Для зменшення травматизму під час трелювання деревини, її

необхідно трелювати за межами небезпечної зони звалювання дерев, тобто на відстані не

менше 50 м на рівнинах і 60 м у гірських умовах від місця їх звалювання.

Великий ризик безпеки існує також під час первинної переробки деревини. Тому, під час розпилювання не варто переступати через колоду чи брус, переходити через напрямні ножі, підтримувати руками чи ногами бокові матеріали в момент допилювання.

Аби наблизити до мінімуму вище перелічені наслідки травмувань роботодавцям необхідно провести інструктажі з охорони праці на робочих місцях з усіма працівниками та здійснити перевірку знань щодо дотримання правил безпечного виконання робіт. Посилити контроль за дотриманням правил внутрішнього трудового розпорядку та виробничої дисципліни. Не допускати до роботи працівників у стані алкогольного, наркотичного сп'яніння, в хворому або стомленому стані. Забезпечити працівників видачою спецодягу, засобів індивідуального захисту, мийних та знешкоджуючих засобів.

Висновки. Одним з найважливіших критеріїв для зменшення трагічних випадків та травмувань робітників в лісовій галузі є те, що їх фаховий рівень повинен обов'язково відповідати виконуваним роботам. Адже за наявності у працівника лісу певних фахових знань ризик травмування та трагічних випадків значно менший, ніж в працівників без тих же фахових знань.

Обов'язок працівника виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці.

Працівник зобов'язаний:

- знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;

- додержувати зобов'язань щодо охорони праці, передбачених колективним договором (угодою, трудовим договором) та правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, установи, організації;

- проходити у встановленому порядку попередні та періодичні медичні огляди;

- співробітничати з роботодавцем у справі організації безпечних та нешкідливих умов праці, особисто вживати посильних заходів щодо усунення будь-якої виробничої ситуації, яка створює загрозу його життю чи здоров'ю або людей, які його оточують, і навколишньому природному середовищу, повідомляти про небезпеку свого безпосереднього керівника або посадову особу.

Основні права працівників у сфері охорони праці:

- Право на безпечні умови праці: Забезпечення належних умов праці, захист від шкідливих факторів, оснащення робочого місця, видача спецодягу та засобів індивідуального захисту (ЗІЗ).

- Право на інформацію: Отримання відомостей про небезпечні та шкідливі умови, потенційні наслідки та права на пільги.

Право на відмову від небезпечної роботи: Відмова від дорученої роботи, якщо існує реальна загроза життю чи здоров'ю, з негайним повідомленням керівництва, із збереженням середнього заробітку за час простою.

- Право на переведення: Переведення на легшу роботу, якщо стан здоров'я (за медичним висновком) цього вимагає, із встановленням скороченого дня та іншими гарантіями.

- Право на пільги та компенсації: Оплата праці у підвищеному розмірі, скорочений робочий час, додаткові відпустки, пільгова пенсія та інші компенсації за шкідливі умови праці.

- Право на соціальне страхування: Обов'язкове державне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

- Право на розірвання договору: Розірвання трудового договору за власним бажанням, якщо роботодавець не виконує вимог охорони праці, із виплатою вихідної допомоги.

Працівники Гадяцького надлісництва забезпечуються безпечними та здоровими умовами праці. Під час працевлаштування всі працівники ознайомлюються про можливі наявності тих чи інших небезпечних виробничих факторів та проходять інструктажі з охорони праці.

Працівники забезпечуються спеціальним одягом та взуттям, засобами індивідуального захисту, аптечками першої медичної допомоги, справними інструментами, тощо.

Визначена категорія працівників за шкідливі умови праці отримує спеціальне харчування в вигляді молока.

Під час працевлаштування та в процесі трудової діяльності всі працівники проходять попередні та періодичні медичні огляди.

За період роботи 2022-01.12.2025р нещасних випадків в Гадяцькому надлісництві не було.

Службу з охорони праці по філії «Слобожанський лісовий офіс» очолює начальник відділу з ОП та цивільного захисту. За кожним надлісництвом згідно наказу закріплений інженер з охорони праці. В структурному підрозділі за стан охорони праці та проведення інструктажів відповідальним є керівник підрозділу.

Витрати з охорони праці та цивільного захисту за 9 місяців 2025року становить 322100 грн, що становить 2,6% від фонду оплати праці за попередній рік.

Станом на 01.12.2025р всі працівники Гадяцького надлісництва пройшли навчання з охорони праці та цивільного захисту.

8.3 Взаємодія з громадами

Лісові маси Гадяцького надлісництва філії «Слобожанський лісовий офіс» розміщуються на території 13 об'єднаних територіальних громад (Гадяцької, Великобудищанської, Лютенської, Краснолуцької, Сергіївської, Петрівсько-Роменської, Зіньківської, Пирятинської, Чорнухинської, Гребінківської, Лохвицької, Сенчанської та Заводської).

Філія «Слобожанський лісовий офіс» у випадку проведення господарських заходів на території вищезгаданих громад згідно Податкового кодексу своєчасно проводить сплату всіх видів передбачених податків та рентної плати за спеціальне користування лісовими ресурсами.

Для оприлюднення планів господарської діяльності та вирішення поточних питань застосовується метод листування з громадами та організуються зустрічі, наради.

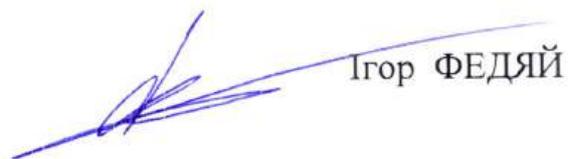
8.4 Вирішення конфліктів

Вирішення конфліктів – це процес пошуку взаємоприйняттого рішення суперечок шляхом відкритого спілкування, розуміння сторін, пошуку

спільних інтересів та компромісу, а іноді й залучення посередника, щоб знайти вихід, що задовольняє всіх, а не просто «перемогти» чи «капітулювати».

З метою вирішення конфліктів в Гадяцькому надлісництві розроблено Положення «Про правовий механізм вирішення суперечок між суб'єктами лісокористування щодо прав володіння та користування лісовими ресурсами».

Начальник Гадяцького надлісництва
філії «Слобожанський лісовий офіс»

Ігор ФЕДЯЙ

Вик. Микола РЕВА
Пр. інженер л/г